

УДК 336.6:368+338.43

Арич М.І., к.е.н.

Національний університет харчових технологій (НУХТ),
м. Київ, Україна

Страховання як елемент забезпечення харчової безпеки та конкурентоспроможності харчової промисловості країни

Результати дослідження показують, що у сучасних умовах господарювання харчова безпека є одним з основних викликів для суспільства, та, при цьому, використання страхування відповідно до результатів дослідження *Swiss Reinsurance Company Ltd (2015)* може мати позитивні наслідки для зниження вище вказаних ризиків [2]. Крім цього, варто відмітити, що застосування страхування на підприємствах харчової промисловості для зниження чи диверсифікації фінансових та інших ризиків також матиме позитивний ефект в контексті підвищення конкурентоспроможності як кожного окремого суб'єкта господарювання, так і харчової галузі в цілому.

Відповідно до звіту *Lloyd's Food Report (2013)* страхування може бути інструментом зниження та управління ризиками, що пов'язані із харчовою безпекою, при цьому особливо дієвими є інноваційні методи страхування [1]. Також важливим є факт, як вважає *Havinga (2012)*, позитивного впливу страхування і на харчову безпеку (*food safety*), що в більшості випадків пов'язано із страхуванням відповідальності (*liability insurance*), і на безпеку продовольчого ринку (*food security*), що досягається в цілому за допомогою страхування (*insurance*) [4].

Разом з тим наукові дослідження *Cogan and Aloysius (2016)* показують, що застосування страхування для забезпечення харчової безпеки є важливим інструментом державного регулювання харчової безпеки, при цьому уряд використовує всі переваги посдання страхування і харчової безпеки [5]. Також, відповідно до *Omri Ben-Shahar (2015)* обґрунтовується необхідність обов'язкового використання страхування відповідальності як інструменту урядового регулювання харчової безпеки [3].

Цікавими та актуальними на сьогодні є наукові результати *Mârzaa et al. (2015)*, відповідно до яких взаємозв'язок між страхуванням та харчовою безпекою необхідно розглядати також з позиції та з урахуванням особливостей і наслідків змін клімату [7].

Відповідно до наукових результатів та висновків *Agricultural Insurance Conference (Berlin, 2014)* використання агрострахування є дієвим інструментом забезпечення безпеки продовольчого ринку [8], при цьому згідно з *Isaboke et al. (2016)* ефективним в контексті досягнення безпеки продовольчого ринку є також індексне мікрострахування [6].

Висновки. Отримані наукові результати аналізу взаємозв'язку страхування, харчової безпеки та конкурентоспроможності харчової промисловості показують тісний вплив і кореляцію вище вказаних методів та показників. Разом з тим, варто відмітити, що у змінному та глобалізованому середовищі забезпечення харчової безпеки є чи не одним з найбільших викликів людства сьогодні. При цьому страхування може бути саме тим інструментом, що успішно буде сприяти як забезпеченню харчової безпеки, так підвищенню конкурентоспроможності харчової промисловості в цілому.

Література

1. Feast or Famine: Business and Insurance Implications of Food Safety and Security, *Lloyd's, 2013*. Available at: <https://www.lloyds.com/news-and-risk-insight/risk-reports/library/society-and-security/food-report> _1

2. Food safety in a globalised world: Keeping our food safe in the 21st century. *Swiss Reinsurance Company Ltd*, 2015.
3. Omri Ben-Shahar (2015). Regulation of food safety through compulsory insurance. *Law and Social Science* 47, 14(2).
4. Tetty Havinga (2012). The Influence of Liability Law on Food Safety. On Preventive Effects of Liability Claims and Liability Insurance. *SSRN Electronic Journal*. DOI: 10.2139/ssrn.2016115
5. Cogan, Jr., John Aloysius (2016). The Uneasy Case for Food Safety Liability Insurance. *Faculty Articles and Papers*. 399. Available at: https://opencommons.uconn.edu/law_papers/399
6. Isaboke, H. N., Zhang, Q., Nyarindo W. N. (2016). The effect of weather index based micro-insurance on food security status of smallholders. *Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal*, [Online], vol. 2, no. 3, available at: www.are-journal.com
7. Bogdan Mârzaa, Carmen Angelescub, Cristina Tindecheb (2015). Agricultural Insurances and Food Security. The New Climate Change Challenges. *Procedia Economics and Finance* 27. P. 594–599.
8. How can we make insurance work for food security? *Conference Report. Agricultural Insurance Conference*. Nov 27-28 2014, Berlin.